

Strażak Śląski

Organ Śląsk. Okręgu Woj. Zw. Straży Pożarnych R. P.

Wychodzi każdego miesiąca

Jeden za wszystkich — wszyscy za jednego!

Rok IX

Katowice, grudzień 1936 r.

Nr 12

Prenumerata caloroczna zł 5.—

Adres Administracji: Katowice, Mickiewicza 2,
telef. 340-47, konto P. K. O. 303.408
Adres Redakcji: Cieszyn, Konwiktowa 12

Cena pojedynczego egz. 50 gr

Treść: Wyniki z 2. „Tygodnia Strażackiego”. — W noc wigilijną. — Nowy aparat sygnalizujący pożar. — Dział urzędowy. — Z życia zrzeszonego strażactwa. — Z życia i prac samarytanek. — Różne.

Zarząd Śląskiego Okręgu Związku Straży Pożarnych R. P.

*z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku życzy
Szanownym Druhnom i Druhom jak najweselszych Świąt
oraz owocnych wyników w dalszych pracach strażackich.*

Wyniki z 2. „Tygodnia Strażackiego”

Straże Pożarne na Śląsku w roku bieżącym przeprowadziły II Tydzień Strażacki, który ogólnie dał dobre wyniki pod względem propagandowym, jak

też i finansowym. W ciągu „Tygodnia” Straże przeprowadziły następujące prace w zakresie propagandy:

Oddziały Powiatowe:

Lp.	C z y n n o ś ć	Cieszyński	Bielski	Rybnicki	Pszczynski	Katowicki M	Katowicki W	Tarnogórski	Lubliniecki	Chorzów M.	Świętocht.	Razem
1.	Popisów pożarniczych	23	24	—	118	19	1	1	—	9	27	222
2.	Alarmów ćwiczebnych	21	14	—	108	31	7	6	—	3	22	212
3.	Zawodów w. f.	2	3	—	24	1	4	1	—	3	6	44
4.	Odczytów propagandowych	16	17	—	44	10	—	—	—	2	4	93
5.	Koncertów	6	3	—	18	2	—	1	—	3	3	36
6.	Przedstawień	1	8	—	2	1	—	—	—	—	—	12

Lp.	Czynność	Cieszyński	Bielski	Rybnicki	Pszczynski	Katowicki M	Katowicki W	Tarnogórski	Lubliniecki	Chorzów M.	Świętoch.	Razem
7.	Festynów	5	11	—	14	4	—	1	—	1	1	37
8.	Nabożeństw strażackich	17	6	—	31	4	6	10	—	1	6	81
9.	Pochodów propagandowych	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	9

Zbiórka pieniężna dała następujące wyniki:

Lp.	Oddział Powiatowy	Przychód zł	Rozchód zł	Czysty zysk zł
1.	Cieszyński	3.792.79	1.273.71	2.519.08
2.	Bielski	6.299.02	2.131.70	4.167.32
3.	Rybnicki	4.966.69	1.900.—	3.066.69
4.	Pszczynski	5.370.74	2.004.96	3.365.78
5.	Katowicki	2.801.52	864.03	1.937.49
6.	Katowice-Miasto	3.490.89	1.928.49	1.562.40
7.	Tarnogórski	135.80	—	135.80
8.	Lubliniecki	1.802.12	1.300.72	501.40
9.	Chorzów Miasto	745.80	258.90	486.90
10.	Świętochłowicki	2.364.21	589.49	1.774.72
	Razem	31.769.58	12.252.00	19.517.58

Jak już wyżej podkreślono, efekt „Tygodnia” był dobry, ale nie taki jak tego się spodziewano. Badając sprawozdania poszczególnych straży stwierdzono, że w akcji tygodnia na 410 Straży zaledwie wzięło udział 250 Straży. Wśród straży, które były czynne w „Tygodniu”, bardzo dużo jest takich, których wyniki równały się zeru tak pod względem propagandy, jak i dochodu. Na przykład czysty zysk wielu straży wynosił od 50 groszy do 1 złotówki? Tu przypuszczać należy, że albo dany Zarząd jest do niczego, bądź też sprawozdanie nie jest zgodne z istotnym stanem rzeczy. Te straże, które wykazały słabą żywotność w „Tygodniu”, Zarządy Oddziałów Powiatowych powinny wziąć pod specjalną obserwację i zbadać przyczyny nikłych wyników. W porównaniu dochodu z roku bieżącego z dochodami poprzedniego „Tygodnia”, to II Tydzień dał blisko o 14.000 zł mniej, natomiast został przeprowadzony oszczędniej, gdyż w ub. roku na wydatki związane z Tygodniem rozchodowano 18.000 zł, tj. o 6.000 więcej.

Zbyt duża różnica jest pomiędzy dochodem z zeszłego roku a bieżącego na niekorzyść II Tygodnia. Ponieważ mieliśmy doświadczenie, przypuszczać należało, że w II Tygodniu powinniśmy uzyskać więcej. Różnica na minus powstała dlatego, że w roku bieżącym mniejsza ilość straży brała udział w Tygodniu, no i prawdopodobnie wskutek ukrycia dochodów przez niektóre straże.

Z powyższego zestawienia wyciągniemy wniosek na przyszłość. Nie przyzwyczajeni do cofania się, a ciągłego zdobywania nowych sukcesów organizacyjnych i technicznych w codziennej ciężkiej pracy, pamiętajmy, aby III Tydzień Strażacki, który nam wypadnie w roku przyszłym zorganizować, prześcignął wyniki tak propagandowe jak i finansowe obydwóch „Tygodni”.

W noc wigilijną

Powie Chrystus Pan nasz miłościwy:
— Posłuchajcie, aniołkowie moi,
Tak mi dzisiaj na duszy radośnie,
Niechaj każdy swe skrzypki nastroi.

Między ludźmi pójdziemy z muzyką,
Chcę im huczne wyprawić wesele:
Jednych wiara zratuje, a drugich
Białym chlebem miłości obdzielę.

Kto zaś spośród mieszkańców tej ziemi
Najgodniejszym mych łask się okaże,
Temu rzeknę — słuchajcie: Zbawionys
Bo nadzieję przynoszę ci w darze.

Aniołowie na skrzypcach zagraли,
Idą przodem z muzyką a pieniem,
Wielceć radzi, że Chrystus z opłatkiem
Między ludzkim zasiądzie stworzeniem.

Przyszli w kraje bogate i plenne:
Śnać nad nimi rozwarły się nieba:
— Wszystko macie — Król światów zawołał —
Tylko jeszcze miłości wam trzeba.

Przepłynęli i rzeki i morza,
Dumni mędrcze zabiegli im drogę,
— Nad przepaścią stoicie — rzekł Chrystus —
Jeno wiarą ocalić was mogę.

Nie poskąpił miłości i wiary —
Aniołowie zagraли radośnie:
— Plon obfity dla nieba — śpiewają —
Z Twoich darów o Panie, wyrośnie!

Zaszli w ziemię od lasów przeklętą —
Podścieliły się szare sukmany
Pod ich stopy: — Ni króla, ni władcę
Widzim w Tobie, nasz Jezu kochany!

Na te oczy od łez już ośleple —
Tylko Bożą widzimy Dziecinę;
Nie żądamy już więcej niczego,
Zbaw nas od grzechu i przebac nam winy.

Zamilkły skrzypki i pieśni aniołów,
z Chrystusowych źrenic łza się leje:
— Czym opłacę wasz ból i pokorę?
Dam wam świętą i zbawczą nadzieję...

KASPROWICZ

Nowy aparat sygnalizujący pożar

Znajdujący się w handlu aparat „Stawal” jest nowym aparatem sygnalizującym pożar, działanie którego jest oparte na raptownym podniesieniu się temperatury o 3 do 5 stopni, przy czym pora roku nie oddziałują nań ujemnie, czyli aparat zainstalowany w czasie letnich upałów nie potrzebuje być absolutnie ruszany, by sygnalizował pożar w czasie mrozu. Powolne podnoszenie się temperatury, jak np. od kaloryferów lub pieców ogrzewalnych nie działa na ten aparat.

Aparat ten jest polskim wynalazkiem opatentowanym i wyrabiany jest w kraju. Został on zbadany i uznany przez Komisję Techniczną Związku Str. Poż. R. P. w Warszawie za nadający się do sygnalizacji pożarowej.

Konstrukcja tego aparatu jest bardzo prosta i polega na zawieszeniu w specjalnej komorze równoramiennej dźwigni wagowej, na której są zawieszone; z jednej strony zamknięty hermetycznie lekki cylinder metalowy, wewnątrz którego znajduje się powietrze, zaś z drugiej równoważnik w postaci rurki wzdłuż karbowanej oraz na umieszczeniu w tej

komorze kontaktu elektrycznego i żarówki. Działa ten aparat w ten sposób, że jeśli ogrzane przez pożar powietrze (zmieszane z gazami powstałymi od pożaru), czyli lżejsze od zawartego w cylindrze, otoczy ten aparat, to cylinder jako posiadający wewnątrz powietrze cięższe od otaczającego przeważa i przez dotyk dźwigni wagowej włączy prąd do przewodów wiodących od aparatu do centrali alarmowej, powodując alarmowanie dzwonkowe, z jednoczesnym zapaleniem się żarówki w aparacie.

Aparat ten w praktyce wykazał już korzyści, jak np. zasygnalizowanie wynikłego w dniu 22 VIII br. o godz. 0,25 pożaru w magazynie olejowym Urzędu Morskiego w Gdyni. Pożar ten w zarodku ugaszono przez przybyłą straż, zaś Urząd Morski nie poniósł żadnych strat, jednak gdyby ten pożar nie został zasygnalizowany strażą, to mógłby przybrać takie rozmiary, że wywołałby wielkie zniszczenie, bowiem magazyn ten nie posiada okien, czyli pożar nie byłby zauważony w początku powstania i byłby trudny do opanowania.

L. J.

Dział urzędowy

OKÓLNIK OKRĘGU ŚL. NR 77 L. A-17 — W SPRAWIE BUDŻETÓW STRAŻY

Przypominamy, iż gospodarka Straży Pożarnych powinna być prowadzona wg budżetów. Samorządy gminne i miejskie już rozpoczęły prace przygotowawcze do swych preliminarzy. W związku z powyższym Zarządy Straży Pożarnych *powinny opracować plany zaopatrzenia* oraz preliminarze budżetowe na rok 1937-38 i wystąpić do wyżej wspomnianych samorządów z wnioskami o wstawienie odpowiednich kwot na obronę ppoż. Przed wniesieniem preliminarza do samorządu Zarządy Straży powinny omówić potrzeby Straży z wpływowymi członkami rady gminnej lub miasta, aby przez to zapewnić dla Straży uchwalenie odpowiednich kredytów na cele obrony przeciwpożarowej. O wszelkich trudnościach, wynikających z załatwienia powyższego, należy zgłaszać do odnośnych Oddziałów Powiatowych.

OKÓLNIK OKRĘGU NR 78 L. A-19 W SPRAWIE KSIĄŻKOWOŚCI W STRAŻACH POŻARNYCH

Podajemy do wiadomości, że Redakcja „Przeglądu Pożarniczego” i „Gazety Strażackiej” wydała wzorową książkowość Straży Pożarnej dla prowadzenia rachunkowości gospodarczej, ewidencji członków oraz innych zapisów.

Ponieważ w Straży Pożarnej obowiązuje prowadzenie dokładnych ewidencji, Straże, które dotychczas nie posiadają książkowości wzorowej, powinny takową nabyć. Zamówienia mogą być skutecznie bezpośrednio w Redakcji.

Inspektor Wojew.: Prezes Zarz. Okr. Woj.:
Józef Miśko. Mildner.

PLAN PRACY NA MIESIĄC GRUDZIEŃ

Prace Zarządu Straży

1. Opracować preliminarz budżetowy Straży i wystąpić do samorządu gminnego lub miasta o subwencję na 1937-38 rok.
2. Zamówić kalendarze ścienne w Redakcji Przeglądu na 1937 rok dla zasilenia kasy strażackiej.
3. Zamówić kalendarze oficera na 1937 r.
4. Omówić prace wstępne do reprezentacyjnej zabawy strażackiej w karnawale.
5. Prowadzić dalsze wyszkolenie na okres zimowy oraz opracować plan wyszkolenia na ostatni kwartał 1937-38 r.

Plan pracy k-tki jedn. żssp.

1. Sporządzić w 2 egzemplarzach sprawozdanie kwartalne z prac jedn. żssp. za kwartał IV 1936 r. oraz wykaz półroczny stanu wyszkolenia i zaopatrzenia i wysłać w terminie do dnia 5 stycznia do Oddziału Powiatowego (po 1 egz.).
2. Opracować kwartalny plan pracy jedn. żssp. na I kwartał 1937 r., tj. styczeń, luty, marzec.
3. Urządzić w okresie świąt Bożego Narodzenia wieczornicę „Gwiazdkową” dla wszystkich członków Straży.
4. Przeprowadzić w jednostce pogadanki z wychowania obywatelskiego wg programu I st. sam.-poż.
5. Pomyśleć o zorganizowaniu wieczornicy w rocznicę powstania styczniowego.

INSPEKCJE NA TERENIE POWIATU ŚWIĘTOCHŁOWICKIEGO

Zarząd Oddziału Powiatowego w Świętochłowicach przeprowadził ostatnio inspekcje w następu-

jących Strażach: W. Hajduki, Świętochłowice, Nowy Bytom, Chropaczów, Łagiewniki, Lipiny Śl., Orzegów, Godula, Ruda Śl., Piekary Śl., Brzozowice-Kamień, W. Dąbrówka, Brzeziny Śl. Inspekcję przeprowadzili druhowie wiceprezes Zarządu Oddz. Pow. Tomanek, kmdt Raczek i sekretarz Śladek. Podczas inspekcji zauważono braki niżej podane, które jako ogólne przedstawia się Strażom Pożarnym powiatu świętochłowickiego do usunięcia.

Dział organizacyjno-administracyjny

Większa część Ochotn. Straży Poż. nie zaopatrzyła swoje siedziby względnie remizy strażackie w odpowiednie napisy.

Stwierdzono, iż protokoły z posiedzeń zarządów, zebrań walnych od kilku lat nie są podpisywane przez prezesa względnie podpisywane są tylko przez sekretarza, zaś odpisy z tychże nie przesyłane Zarządowi Oddziału Powiatowego.

Ewidencja członków w kilku Strażach nie jest należycie sporządzona, lecz jest prowadzona na arkuszu zamiast w oprawionej książce, przy czym poza nazwiskiem i imieniem spis taki nie zawiera dalszych danych ewidencyjnych. Spisy takie mają tę ujemną stronę, że po kilku latach nie można w Straży stwierdzić, czy ta lub owa osoba była oraz w jakim czasie kresie członkiem Straży.

W kilkunastu wypadkach natrafiono, iż Straże nie prowadzą ewidencji członków czynnych i ich prac, ewidencję obecności członków na zajęciach, ewidencję sprzętu oraz prowadzą nienależycie ewidencję wydanego uzbrojenia.

Pewne niedociągnięcia ze strony Zarządów Straży stwierdzono przy prowadzeniu przez tychże książki inwentarza. Stan inwentarza wykazany w wspomnianych książkach nie był istotny ze stanem posiadanego sprzętu. Poza tym inwentarz nie jest sporządzony w księgach trwałych w oprawie kartonowej, lecz na zwykłych arkuszach. Istnieje przeto możliwość, że w razie zarzucenia arkuszy względnie listy, po kilku latach nie można stwierdzić, jaki sprzęt Straż w danym roku posiadała, względnie gdzie sprzęt ten się podział. Spostrzeżono, że już obecnie gospodarz Straży nie był w stanie udzielić wyczerpujących informacji o miejscu znajdowania się sprzętu.

Zaledwie kilka Straży rozpoczęło dział prowadzenia kroniki Straży. Prowadzenie kroniki strażackiej jest ze wszech miar wskazane i pożądanie już z uwagi na to, że w kronice uwidacznia się wszelkie ważniejsze momenty i przeżycia z działalności Straży Poż., zaś po kilkunastu latach kronika taka stanie się wartością historyczną danej Straży.

Rachunkowość i kasowość w Strażach Pożarnych w przeważnej części nie jest zadawalniająca. Bolączką taką jest ściąganie składek członkowskich i odstawianie ściągniętych kwot skarbnikowi. Stwierdzono, iż w niektórych Strażach składek w bieżącym roku w ogóle jeszcze nie ściągnięto. Dla uzyskania dodatniego wyniku finansowego, Zarząd Oddziału Powiatowego polecił Zarządom Straży zaprowadzenia specjalnych znaczków kwitowych oraz składki ściągać regularnie co miesiąc, a to tym bardziej, że ściągający składki i tak otrzymuje pewien procent

z zebranych składek i w interesie już jego samego zależy ściągnięcie jak największej kwoty.

Zauważono, iż Zarządy poszczególnych Straży mniejszą wagę przywiązują do propagandy strażackiej i nie wykazują żadnej intensywniej działalności nad pozyskaniem członków popierających. Odbija się to ujemnie pod względem finansowym, od którego przecież w obecnych czasach sprawne działanie i gotowość bojowa Straży zależy.

W końcu zauważono, iż członkowie Zarządów poszczególnych Straży nie noszą munduru strażackiego, z czego Zarząd odnosi wrażenie, że członkowie ci nie są ideą i życiem strażackim związani i działalność tychże większych sukcesów Straży nie przysporzy. Zarząd apeluje przeto, żeby Zarządy poczyniły odpowiednie starania w celu umundurowania takowych oraz o wyrażenie większej i intensywniejszej działalności ku pożytku i rozwojowi Straży.

W dziedzinie wychowania obywatelskiego zauważono, że nie wszystkie Straże starają się o urządzenie własnej świetlicy i tą tak bardzo ważną dla życia strażackiego kwestię bagatelizują, mimo że przy dobrych chęciach członków Zarządu i warunków lokalnych świetlicę taką przy minimalnych kosztach dało by się uruchomić. Zarząd Oddziału Powiatowego przy następnej lustracji oczekuje specjalnie w tej materii pozytywnych wyników.

Dział techniczno-wyszkoleniowy

Niektóre strażnice pod względem czystości jak i budowlanym przedstawiają się wprost fatalnie i wielkie ryzyko przedstawia wejście do takiej remizy członków Straży. Sprzęty przeciwpożarowe znaleziono nienależycie konserwowane i nieczyszczone. Odnosi się to szczególnie do sprzętu zmotoryzowanego, który pod względem gotowości do akcji pozostawiał wiele do życzenia. Na zarządzony alarm stwierdzono w kilkunastu wypadkach, że do wyjazdu Straży w teren nie stawiono koni. W strażnicach znajdowały się poza tym sprzęty i materiały z akcją strażacką nie mające nic wspólnego i powinny być usunięte. Stwierdzono w pewnych wypadkach, że place przeznaczone do ćwiczeń strażackich nie nadają się w ogóle do szkolenia strażaków, ponieważ na takowych znajdują się różnego rodzaju materiały budowlane i inne przedmioty, które powinny znaleźć inne miejsca schronienia.

Zarząd polecił założyć Naczelnikom Straży książki rozkazów, wymaganych regulaminem Straży. Stwierdzono, że w Straży nie ukończono wyszkolenia podstawowego 1 stopnia, jak również nie rozpoczęto wyszkolenia w oplg. Naczelników Straży wzywa Zarząd Oddziału do przystąpienia wraz z członkami Straży do zdobycia POS i OS.

W końcu stwierdzono, że niektóre Zarządy Straży nie przestrzegają terminów przy załatwianiu spraw Oddziału Pow., wskutek czego Zarząd apeluje pod ich adresem, aby w przyszłości więcej starań dokładali przy należytych załatwianiu spraw.

Wyżej wymienione niedomagania zostały na miejscu omówione, z tym, że Zarząd Oddziału Powiatowego polecił Strażom usunięcie zauważonych braków do następnej inspekcji, czyli do dwóch miesięcy.

Sekr.: (—) L. Śladek Wiceprezes: (—) P. Tomanek
Skarbnik: (—) K. Raczek, kmdt.

Z życia zrzeszonego strażactwa

ZAPOMOGI „GWIAZDKOWE”

Na posiedzeniu Prezydium Komisji Gospodarczej na cieszyńskiej części wojew. śląskiego rozpatrywane były podania OSP powiatu bielskiego i cieszyńskiego o przyznanie zapomóg dla wdów i sierot po strażakach z funduszu dla wdów i sierot, oraz dla podupadłych na zdrowiu, niezdolnych do pracy, żyjących w nędzy strażaków z funduszu zapomogowego strażackiego.

Podania o zapomogi dla wdów i sierot żyjących w nędzy wpłynęły od 21 straży. Komisja Gospodarcza miała utrudnione zadanie, gdyż wiele straży wnosząc podania nie określiły bliższych okoliczności, które mogły wpłynąć na wysokość zapomogi. Niektóre straże oprócz nazwiska wdowy nie przytoczyły żadnych bliższych danych tak co do stanu rodzinnego, jak i w danym wypadku majątkowego, podając tylko wszystko o zmarłym mężu strażaku.

Z funduszu wdów i sierot rozdzielono 1305 zł, a mianowicie: dla W. Górek na 1 podanie 50 zł, dla Cieszyna na 10 podań 300 zł, dla Cisownicy na 3 podania 80 zł, dla Istebnej na 7 podań 150 zł, dla Mnicha na 1 podanie 50 zł, dla Mnisztwa na 1 podanie 30 zł, dla Bystrej na 2 podania 45 zł, dla Zarzecza na 6 podań 185 zł, dla Landeka na 1 podanie 50 zł, dla Jasienicy na 1 podanie 50 zł, dla Chybia na 1 podanie 30 zł, dla Boguszowic na 1 podanie 20 zł, dla Kończyc Małych na 2 podania 55 zł, dla Dębowca na 1 podanie 30 zł, dla Bażanowic na 2 podania 40 zł, dla Gumien na 1 podanie 20 zł, dla Mazańcowic na 2 podania 60 zł, dla Kamienicy-Olszówki na 3 podania 80 zł, dla Kisielowa na 1 podanie 20 zł, dla Ochab na 1 podanie 20 zł, dla Hażłacha na 2 podania 40 zł.

Komisja Gospodarcza kierowała się w tych wypadkach nie tylko wiekiem i liczniejszą rodziną, ale i niezdolnością do zarobkowania i brakiem jakiegokolwiek majątku.

Do funduszu zapomogowego podupadłych i żyjących w nędzy weteranów strażaków wpłynęły podania z 8 Straży od 15 strażaków, z których tylko jeden miał poniżej 50 lat, ale choruje już od kilku miesięcy z powodu zapalenia nabytego podczas ćwiczeń kursowych — reszta to starszyskowie od 70 do 82 lat żyjący w skrajnej nędzy. Ogółem z tego funduszu rozdzielono 600 zł, a mianowicie: dla Puńcowa na 2 podania 100 zł, dla Zabłocia na 1 podanie 50 zł, dla Międzyrzecza Dolnego na 2 podania 100 zł, dla Wielkich Górek na 1 podanie 50 zł, dla Golezowa na 1 podanie 50 zł, dla Cieszyna na 1 podanie 50 zł, dla Mazańcowic na 1 podanie 50 zł, dla Ligoty na 6 podań 300 zł.

Ponieważ czekić zostały już w dniu 20 grudnia wysłane, powinny wszystkie Straże pieniądze dla biedaków odebrać najpóźniej we środę, tak aby rzeczywiście dary te spełniły swój cel, tj. ulżyły doli na święta, by je mogli użyć ku swej radości.

Za Komisję Gospodarczą:

Jan Mirocha

Klemens Matusiak

Pacufa Karol

POSIEDZENIE ZARZĄDU ŚL. OKRĘGU

W dniu 14 grudnia b. r. odbyło się posiedzenie Zarządu Okręgu Śl., na którym omówiono preliminarz budżetowy Okręgu na rok 1937-38. Jako zasadę przyjęto, że Okręg będzie utrzymywać personel własny, zaś utrzymanie instruktorów będzie należeć do Zarządów Oddziałów Powiatowych.

Projekt preliminarza budżetowego jest zamknięty sumą 38.000 zł, tj. o 7000 zł mniej aniżeli w roku ubiegłym. O ile Okręg uzyska większą subwencję jak dotychczas ze Skarbu Śląskiego, to przewiduje się nabycie samochodu osobowego do Okręgu dla celów inspekcyjnych. Poza powyższym rozpatrzono 25 spraw. Posiedzenie trwało 3 godziny.

ODPRawy SZEfów SŁUŻBY PPOŻAROWEJ

W porozumieniu z Oddziałami Powiatowymi w Rybniku oraz Pszczynie, Śląski Okręg Wojewódzki przeprowadził dla każdego powiatu odprawę szefów służby ppożarowej w opl., na której omówiono sprawy bieżące oraz plan prac na ostatni kwartał roku bież. Podobne odprawy przewiduje się do zwołania w siedzibach innych Oddziałów Powiatowych w styczniu.

KURSY DLA SZEfów SŁUŻBY PPOŻAROWEJ

W styczniu od 11 do 22 Okręg zamierza przeprowadzić skoszarowany kurs dla szefów służby ppożarowej w opl. w Katowicach. Kurs ten powinni ukończyć wszyscy szefowie oraz zastępcy szefów bez powyższego wykształcenia. W związku z tym należy nawiązać kontakt z instruktorem powiatowym, który w tej materii udzieli szczegółowej informacji, a ponadto z władzą gminną lub miastą w celu uzyskania funduszy na odbycie kursu. Opłaty kursowe wynoszą: 20 zł wpisowe, utrzymanie 3 zł dziennie. Powyższy kurs dotyczy miast i gmin, a nie zakładów przemysłowych i górniczych, bowiem dla tych ostatnich będą organizowane oddzielne kursy.

POWIAT CIESZYN

Doroczny bal

Ochotnicza Straż Pożarna w Cieszynie urządza w sobotę, dnia 9 stycznia 1937 r. w salach hotelu Pod Brunatnym Jeleniem swój doroczny bal, na który P. T. Publiczność serdecznie zaprasza.

Walne zebranie Rady Oddziału Powiat. Cieszyn

odbyło się dnia 6 grudnia br. W zastępstwie prezesa Rady starosty Plackowskiego zjawił się p. dr Zagóra, który w podniosłych słowach witał zebranych — dając wyraz zadowoleniu, że idea strażacka w pow. cieszyńskim żyje i rozwija się w zgodzie i jedności, tak potrzebnej w obecnych trudnych i niepewnych czasach. Wezwał obecnych do wyteżonej pracy — gdyż strażactwo to pierwsza kadra w obronie przeciwlotniczej biernej — to też nieprzyjacieli musi nas zastać przygotowanymi. Następnie druh prezes Pacuła, przystępując do sprawozdania z rocznej działalności, poświęcił gorące wspomnienie s. p. druhowi Głajcarowi z Ogródzonej — niestrudzonemu pracownikowi na niwie strażackiej. Przez powstanie

z miejsc i 3-minutową ciszę uczczono pamięć śp. Zmarłego. W sprawozdaniu opisowym druh Prezes zaznaczył, że praca w powiecie szła zgodnie, bez swarów, co mamy do zawdzięczenia wyrobieniu organizacyjnemu. Małe usterki, jakie tu i ówdzie się zaznaczyły, zostały napiętnowane. Cyfrowe sprawozdanie podał druh Instr. Mielnicki — a kasowe druh Szewczyk. Z sprawozdania wynikało, że powiat cieszyński procentowo ma najwięcej straży zmotoryzowanych. Rok obrachunkowy zamknięto małą nadwyżką kasową, co świadczyło o oszczędnej gospodarce, czemu dała wyraz Komisja Rewizyjna, wnosząc o udzielenie Zarządowi absolutorium — co jednogłośnie uchwalono.

W wyborach weszli do Zarządu Oddziału Pow. druchowie: Białoń z Harbutowic, Lipowczan z Wisły i Szczypka z Małych Kończyc, a to w miejsce dhów Świetlika i Witoszka oraz śp. Głajcara. Delegatami do Okręgu wybrano dhów Niedźwiedzia ze Skoczowa i Matlocha z Ustronia-Fabryki. Komisja Rewizyjna została w składzie jak poprzednio.

W wolnych głosach poruszano sprawy propagandy strażactwa w szkołach rolniczych, druków, statystyki, subwencji z P. Z. U. W. i innych zakładów ubezpieczeń.

Po 3-godzinnych obradach zamknął przewodniczący dr Zagóra obrady okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej dostojnych Włóдарzy, który obecni gromko powtórzyli.

POWIAT RYBNIK

Manewry rejonowe

Dnia 10 sierpnia br. odbyły się manewry w rej. Łaziska w Godowie. Udział w manewrach wzięły Straże: Łaziska, Gołkowice, Skrzyszów, Moszczenica i Godów. Zaalarmowane przez łączników przybyły podane straże w dobrym czasie, wykazując zadowalający poziom wyszkolenia i gotowości bojowej.

Kierownikiem manewrów był instr. pow. Wł. Skura, obserwatorzy nac. rej. sąsiedniego Wala Jacek i zast. nac. Podeszwa.

Dnia 19 VIII br. przeprowadzono manewry w rejonie Rzuchow w Nowej Wsi.

Z zaalarmowanych straży rej. stały się wszystkie w liczbie osiem: Bogunice, Adamowice, Rzuchów, Lyski, Pstrążna, Dzimierz, Raszczyce. Ćwiczenia owe zgromadziły dość licznie ludność miejscową, która z dużym zainteresowaniem śledziła przebieg akcji.

Dnia 20 VIII br. odbyły się podobne manewry w Jastrzębiu Górnym dla tamtejszego rejonu. W szybkim czasie stały się wszystkie straże rejonu w kolejności: Mszana, Ruptawa, Jastrzębie Zdrój, Półomia, Jastrzębie Górne.

Podobne manewry przeprowadzono w rejonie Bełsznica w Bełsznicy dnia 23 VIII br.

Z ramienia Oddz. Pow. brali udział wiceprezes Leon Smółka, instr. pow. Wł. Skura.

Udział w manewrach wzięło 8 straży, wykazując dużą sprawność bojową i należyty poziom wyszkolenia.

Kursy pożarnicze

Z zakresu I stop. przeprowadzono egzaminy kwalifikacyjne w straży poż. Kop. Anny, w Hucie

Pawła w Żorach, w Rybniku, w Rydułtowach, Krzyżkowicach i Czerwionce; ogółem złożyło egzamin I stopnia 132 członków.

W czasie od 25 IX do 3 X br. odbył się kurs II stop. w Knurowie. Uczestników na kursie było 22. Wykładowcami byli instr. Wł. Skura, M. Proske, W. Smak. W wyniku przeprowadzonego egzaminu zdało z II stop. — 17, z I stop. 5.

W czasie od 9 XI do 18 XI br. przeprowadzono kurs II stopnia w Rybniku. Uczestników kursu było 33. Wykładowcami byli: Zast. Insp. L. Jaroszewski, Wł. Skura — Instr. Pow., Proske Maksymilian — Nacz. Rej. Egzamin złożyli: II stop. 32, I stop. 8, w tym było 7 eksternistów.

W czasie od 20 XI do 28 XI br. przeprowadził Oddział Pow. kurs III stopnia w Rybniku. Udział w kursie wzięło 29 uczestników z terenu pow.

Dnia 3 grudnia br. odbyły się egzaminy pod przewodnictwem insp. Okr. Woj. J. Mikuły, w wyniku których zdało: z wynikiem celującym 3, dobrym 19, dostatecznym 7.

Wykładowcami kursu byli: poza Insp. Okręgu, zast. Insp. L. Jaroszewski, instr. pow. Wł. Skura, kmtd kursu i Proske Maks.

POWIAT PSZCZYNA

Posiedzenie Rady Oddziału Powiatowego w Mikołowie

W dniu 28 listopada br. odbyło się w Mikołowie posiedzenie Rady Pszczyńskiego Oddziału Powiatowego Związku Straży Pożarnych.

Obradom przewodniczył prezes Rady p. starosta dr Jarosz w obecności przedstawiciela Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego zast. inspektora druha L. Jaroszewskiego. Na posiedzenie Rady przybyło 87 delegatów i 14 gości zaproszonych. Z kolei druh prezes dr Jarosz wspominał o 6 drużach, którzy zmarli w roku sprawozdawczym i pamięć zmarłych uczczono jednominutowym milczeniem.

Przystępując do porządku dziennego, wysłuchano na wstępie przemówienia prezesa Zarządu Oddziału burmistrza i posła druha J. Koja, który złożył sprawozdanie za czas ubiegły, oraz zreferował obecny stan Oddziału Powiatowego. Następnie Rada wysłuchiwała sprawozdania poszczególnych członków Zarządu, jak sekretarza, instruktora i skarbnika. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej przedłożył naczelnik Straży druh Wadas Piotr, po czym uchwalono jednomyślnie udzielić Zarządowi Oddziału absolutorium za ubiegły rok budżetowy, zatwierdzając zarazem przedłożone sprawozdanie rzeczowe z działalności Oddziału.

Treściwego referatu zastępcy inspektora wojewódzkiego druha L. Jaroszewskiego na temat: Zagrożenie poż. w opl. i konieczność konserwacji węży i sprzętu ppoż. wysłuchano z uwagą i zainteresowaniem. W wolnych głosach powzięto szereg postanowień w sprawach organizacyjnych.

Rzeczowe wypowiedzenia, stanowiące przedmiot obrad Rady oraz jednomyślności we wszystkich powziętych decyzjach, były dowodem harmonijnej współpracy pomiędzy władzami Oddziału a jego ogniwami w poszczególnych miejscowościach.

Z życia i prac samarytanek

ODPRAWY KTEK I ZAST. JEDN. ŻSSP.

W miesiącu listopadzie i grudniu zostały przeprowadzone przez Śląski Okręg Wojew. odprawy powiatowe dla k-tek i zast. jednostek żeńskiej służby sam.-poż. w następujących terminach: w dniu 8 XI w Katowicach dla terenu 4 powiatów, w dniu 15 XI w Mikołowie, w dniu 22 XI w Bielsku, w dniu 29 XI w Cieszynie, w dniu 13 XII w Rybniku.

Powyższe odprawy przeprowadziła referentka wojew. żssp. asp. A. Małgowska. Celem tych odpraw było: stwierdzenie obecnego stanu jedn. żssp., omówienie braków i zachodzących trudności, ustalenie planu pracy jedn. na okres zimowy oraz załatwienie spraw bieżących.

Ogółem na powyższych odprawach uczestniczyło 74 druhen (46 k-tek i 28 funk.) z 64 istniejących na terenie Okręgu wojew. jednostek żssp.

Na podstawie składanych na odprawach przez k-tki jedn. żssp. sprawozdań stwierdzono, że stan organizacji i wyszkolenia jednostek w stosunku do roku ubiegłego znacznie się polepszył. W 90% jedn. przeprowadzono organizację wewnętrzną wg instrukcji o organizacji żssp. w Str. Poż. oraz zaprowadzono obowiązujące książki. Z 64 jedn. żssp. istniejących na terenie Okręgu, 50 znajduje się w okresie wyszkolenia, a 14 w okresie organizacyjnym. Wyszkolenie jednostek prowadzone jest programowo, przeważnie w dziale samarytańsko-pożarniczym. W kilkunastu jednostkach przeprowadzono już w tym dziale egzaminy częściowe.

Największe braki i trudności zachodzące w jedn. żssp., to brak odpowiednio wyszkolonych k-tek i funkcyjnych oraz sprzętu samarytańskiego na terenie Górnego Śląska, jak też stałego elementu członkiń w jednostkach. W okresie zimowym polecono dokończyć w jednostkach wyszkolenie samarytańsko-pożarnicze i zakończyć je egzaminami oraz rozpocząć wyszk. przeciwlotniczo-gazowe. Po załatwieniu spraw bieżących odprawy zakończono.

POWIATOWE KURSY I ST. SAM.POŻ.

Dla ułatwienia nabycia wyszkolenia sam.-poż. funkcyjnym jedn. żssp. (zast. sekcijnym, patrolo-

wym) oraz kandydatkom na k-tki nowych jedn. żssp. Okręg wojew. projektuje urządzenie powiatowych kursów I st. sam.-poż. nieskoszarowanych, a dochodzących.

Powyższe kursy urządzone byłyby w siedzibach następujących powiatów: w Katowicach dla powiatów Katowice-miasto, Katowickiego, Świętochłowickiego, Pszczyńskiego, Tarnogórskiego, w Bielsku, Cieszynie, Rybniku dla terenu zam. powiatów.

Kurs taki trwałby około 2 miesięcy, a zajęcia odbywałyby się wieczorami 4 razy w tygodniu po 4 godziny. Ścisły termin powyższych kursów zostanie jeszcze ustalony i podany Strażom do wiadomości.

Ze względu na to, że obesłanie powyższych kursów byłoby dla Straży mniej kosztowne i dostępniejsze, powinny być one jak najwięcej wykorzystane.

ŚW. MIKOŁAJ W JEDN. ŻSSP.

W Bielsku staraniem Ochotniczej Straży Poż. oraz przy pomocy jednostki żssp. urządzona została w dniu 6 grudnia br. tradycyjna wieczornica św. Mikołaja dla dzieci członków Straży. Na program jej złożyło się rozdanie dzieciom prezentów przez św. Mikołaja oraz tańce i śpiewy, wykonane przez członkinie jednostki żssp. Dzieci obdarowanych zostało 60, z których biedniejsze otrzymały prócz słodyczy jeszcze i rzeczy praktyczne, jak buciki, sweterki itp. Urządzona wieczornica nie tylko więc była miłą i wesołą, ale także i pożyteczną.

W Nikiszowcu wieczornica św. Mikołaja urządzona została przez komendę Straży jako niespodzianka dla jednostki żssp. Dobry św. Mikołaj (widocznie strażacki) przyniósł druhenom (a o gościach także nie zapomniał) paczki słodyczy w nagrodę za całoroczną pracę w jednostce, za co druheny pięknie mu zaśpiewały kilka piosenek, które mu się bardzo podobały. Z żalem też opuszczał jednostkę, ale wiadomo przecież, że spieszyło mu się bardzo jeszcze do innych, może do Mysłowic, gdzie oczekiwano go pewnie niecierpliwie — a szkoda, bo nie został na smacznym podwieczorku, którym wieczornicę zakończono.

A. Młg.

Różne

DATKI STRAŻY DLA ARMII.

Na dozbrojenie Armii złożyły datki następujące Straże Pożarne: Zawodowa Straż Pożarna Kopalni Kleofas — 30 zł, OSP Tarnowskie Góry — 25 zł, OSP Świętochłowice — 10 zł, OSP Lipiny Śl. — 15 zł, OSP Brzozowice Kamień — 10 zł, OSP Piekary Śl. — 5 zł. Do dnia 20 XII br. Strażactwo Śląskie na powyższy cel złożyło 2086 zł 55 gr.

OD ADMINISTRACJI

Podajemy do wiadomości, iż wzorem lat ubiegłych wydany został Ścienny kalendarz strażacki na

rok 1937, przeznaczony dla celów propagandowych i dla zasilenia funduszków straży pożarnych.

Kalendarz ścienny (wykonany w formacie 35 cm na 50 cm) wydany jest pod hasłem „Tylko straż nas obroni przed pożarami, powodziami i innymi klęskami!”, przy czym odpowiednie ilustracje przedstawiają akcję straży przy pożarze, w czasie powodzi i w opl. poż.

Kalendarz ścienny wydany został przy zastosowaniu najnowocześniejszych metod techniki graficznej (systemem rotograwiury), na papierze grubszym niż w latach poprzednich (120-gramowym) i pod względem estetyki wykonania wyróżnia się wśród innych

tego rodzaju wydawnictw, kolportowanych przez osoby postronne.

Tekst kalendarza, w myśl życzeń straży pożarnych, wykonany jest drukiem czytelnym, święta wyróżnione kolorem czerwonym, przy czym uwzględnione też zostały fazy księżyca.

Cena kalendarza ściennego została znacznie obniżona (przeciętnie o 20 proc. od cen zeszłorocznych).

Ceny ściennego kalendarza wynoszą: za 1 egz. 15 gr (z przesyłką gr 25), za 10 egz. zł 1,40 (2,—), za 20 egz. zł 2,60 (3,25), za 50 egz. zł 6,25 (7,40), za 100 egz. zł 12 (13,80), za 200 egz. zł 23 (26), za 300 egz. zł 33 (37), za 400 egz. zł 42 (46,50), za 500 egz. zł 50 (56), za 1000 egz. zł 90 (102). Zamawiając ściennie kalendarze, należy wpłacić odpowiednią należność łącznie z kosztami przesyłki na blankiecie nadawczym na konto w PKO Nr 235, zaznaczając jedynie na odwrocie odcinka, jaką ilość „Kalendarzy” należy wysłać. W miarę możliwości unikać należy zamówień za zaliczeniem pocztowym, gdyż podniesie to niepotrzebnie koszt kalendarzy.

Do świetlic i lokali strażackich polecamy obraz patrona strażyactwa — Św. Floriana w 4 kolorach (format 50 razy 70 cm) wg projektu art. mal. K. Srzednickiego. Obraz wykonany graficznie b. starannie, przedstawia rycerską postać Patrona Strażyactwa na tle płonących budynków i nowoczesnej akcji ratowniczej straży. Jako dzieło sztuki stanowić może piękną ozdobę mieszkań prywatnych.

Cena obrazu (z przesyłką) na papierze pocztówkowym zł 3,75, na papierze kredowym z własnoręcznym podpisem artysty zł 10,75. Do nabycia w Administracji „Gazety Strażackiej”.

Sklep tytoniowy JÓZEF KUSCH

KATOWICE, UL. MARSZ. PIŁSUDSKIEGO

DOM SPORTOWY

SKŁAD SUKNA

MÓD DAMSKICH I MĘSKICH

WYRÓB BIELIZNY

J. PROCHASKA i Ska, Bielsko

Tel. 1578 JAGIELLOŃSKA 1-3. 4. Tel. 2078

ROWERY I MASZyny DO SZYCIA pierwszorzędnych fabrykatów.

RADIO-APARATY — FOTO-APARATY słynnych firm.

Prosimy oglądać nasz bogato zaopatrzony magazyn bez przymusu kupna!

JANINA BÖHM, właśc. Janina Berger

SKŁAD UNIWERSALNY,

Tel. 21.118 MIKOŁÓW, 3 Maja 8 Tel. 21.118

KINO-TEATR

„RIALTO”

KATOWICE, UL. KOCHANOWSKIEGO

Bielsko-Bialska Spółka Elektryczna i Kolejowa Sp. Akc. w Bielsku utrzymuje RUCH TRAMWAJOWY na linii Bielsko dworzec kolejowy-Las Cygański oraz RUCH AUTOBUSOWY na linii Bielsko-Katowice i Bielsko-Kraków, jak również na licznych liniach w okolicy Bielska i Białej.

Hurtowy skład piwa i fabryka wód mineralnych

Hugon Boronowski

NOWA WIEŚ

P. K. O. 301.231

Telefon 510.17

Zakład czuwania i biuro reklam i plakatowania

EDWARD LIPPNER

BIELSKO, PLAC ŻWIRKI I WIGURY 1

telefon 15-77

MLECZARNIA

Alojzy Hoffman

wł. Karol Wypich

HURTOWNIA MASŁA I MLEKA, KATOWICE,

ul. Stawowa 17. Telefon 315.23.

Konrad Ernest STARKE

Centralne ogrzewanie i urządzenia sanitarne

BIELSKO, ul. Krasińskiego 5 Telefon 3330.

Hajducki Tartak Parowy i Heblarnia

własc. A. FREIBERG

WIELKIE HAJDUKI, ul. Kolejowa 5, Tel. 408-97

Konto bankowe:

Komunalna Kasa Oszczęd. Tarnowskie Góry,

Bank Ludowy Wielkie Hajduki,

P. K. O. Katowice Nr 330.229.

SZTANDARY - CHORĄGWIE

kościelne, związkowe w znanym solidnym wykonaniu dostarcza najtaniej

„SZTUKA KOŚCIELNA”

własc. M. Spychajówna

KATOWICE, UL. FRANCUSKA 9, II PIĘTRO

(narożnik ul. Mariackiej)

: Sprzedaż materiałów, trendzli itp. przyborów :

Fabryka i skład przyrządów laboratoryjnych

Dr K. DAWE

CHORZÓW, UL. KATOWICKA 28-30, Tel. 404.62

ściśle naprowadza zawsze na
jego doskonałe właściwości i
oddaje każdemu cenne usługi
— WSZEDZIE DO NABYCIA

A. J. Walczok

inż. i budowniczy

BIELSKO, SIENKIEWICZA 9

wykonuje wszelkie roboty budowlane nadziemne, podziemne, drogowe, żelbetonowe i kamieniarstwo w własnym kamieniołomie

Kino „Rialto”

Bielsko, Piłsudskiego 7

Telefon 14-95

WYŚWIETLA NAJNOWSZE FILMY DŹWIĘKOWE

Początek seansów o godz. 18,15. — W niedzielę i święta o godz. 15, 17, 19 i 21

Wytwórnia wszelkich robót stolarskich i przyrządów gimnastycznych

OTTON SZCZUR

BIELSKO, GÓRSKA 12

Specjalność: DRABINY STRAŻACKIE systemu Szczerbowskiego, HAKOWE, WYSUWANE I PRZYSTAWNE.

ZAKŁADY PRZEMYSŁU FUTRZANEGO

PIPERSBERG i Ska

WYPRAWIALNIA I FARBIARNIA SKÓREK FUTRZANYCH

ALEKSANDROWICE

poczta i stacja kolejowa Wapienica koło Bielska

Königsberger i Ska

KATOWICE, UL. POCZTOWA 2, TEL. 324.63

poleca:

SWÓJ BOGATO ZAOPATRZONY SKŁAD W MATERIAŁY PIERWSZEJ JAKOŚCI.

Codziennie napływ nowości!

GUSTAW KARTER i SKA, BIELSKO

ul. Jagiellońska 6, Telefon Nr 2804

FILIE: CIESZYN I SKOCZÓW —

maszyny do szycia — rowery — maszyny mleczarskie — artykuły techniczne i gospodarcze — muzyczne — sportowe i elektro-techniczne — radiosprzęty — maszyny do pisania — broń i amunicja — przybory do rybołówstwa :

„SILESIA”

SPÓŁDZIELNIA RESTAURATORÓW W BIELSKU, WZGÓRZE 10, Telefon 3239

poleca na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku swoje PIERWSZORZĘDNE KONIAKI, RUMY, WÓDKI, LIKIERY I SOKI OWOCOWE NAJLEPSZEJ JAKOŚCI po cenach bardzo przystępnych.

Strzynie Dywanów

Robert Madzia

BIELSKO, PLAC ŻWIRKI I WIGURY 8

Fabryka olejów roślinnych

Zygmunt Arzt

BIELSKO, ŚLĄSK

FABRYKA: BIAŁA, WENZELISA, Telefon 11-95

Karola Th. Zipsera Syn

OTTON ZIPSER

FABRYKA SUKNA

tel. 12-22

BIELSKO, ŚLĄSK

tel. 12-22

ZAKŁADY PRZEMYSŁU LNIANEGO

„WILAMOWICE”

WŁAŚC. KRZYŻANOWSKI KAZIMIERZ
BIELSKO, ŚLĄSK CIESZYŃSKI

Walcownia Metali S. A.

Dziedzice

„UNIA” SPÓŁKA AKCYJNA

DLA PRZEMYSŁU JUTOWEGO W BIELSKU

WYROBY JUTOWE:

worki, sienniki, wańtuchy, tkaniny, wrapery, przędza, nici.

WYROBY LNIANE:

WORKI LNIANE.

Fabryka konserw i wyrobów mięsnych

Rudolf Vogl

Bielsko, Wyspiańskiego 15

Tel. 1638

SKŁAD Rynek 30

Tel. 15-38

nie ma nic prostszego...

dla skutecznej konserwacji
motoru, jak niezawodny
OLEJ SAMOCHODOWY

GALKAR-LUX

Fabryka kabli Clement Zahm

sp. z o. o.

Dziedzice

ul. Legionów 194

ul. Legionów 194

Tel. Nr 1

Woj. Śląskie

Tel. Nr 1

wyrabia:

PRZEWODNIKI ELEKTRYCZNE DLA SILNEGO I
SŁABEGO PRĄDU, KABLE W OPANCERZENIU
METALOWYM I SIATCE DRUCIANEJ, KABLE
SAMOCHODOWE I SAMOLOTOWE, przewodniki
radiowe, sznury telefoniczne i telegraficzne, rurki
izolacyjne bergmanowskie i pancerne, artykuły tech-
niczno i higieniczno-gumowe

„FALA”

POLSKIE ZAKŁADY PAPIERNICZE

Sp. z ogr. odp.

DZIEDZICE

Telefon Nr 68

Telefon Nr 68

FABRYKA TEKSTURY FALISTEJ

FABRYKA CHODNIKÓW CELULOZ.

„FALALEUM”

*Zaszczytnie znane
motopompy*

„Silesia”

nadają się najlepiej do walki z pożarami, gdyż
dzięki swym zaletom technicznym i precyzji
w wykonaniu nigdy nie zawodzą. Przeszło 200
sztuk motopomp pracuje na terenie całej Polski.

ŻĄDAJCIE REFERENCJI!

Tel. Nr 13-70

Fabryka pomp i silników
KAROL OCHSNER I SYN
BIELSKO,

ul. Wojewody Grażyńskiego 44

Rok założ. 1872

Wytwórnia Chemiczna „PIROTERMIT” Warszawa, Barska 19

poleca pomoce naukowe dla celów O. P. L. Poż.:

- Zestawy próbek bojowych środków zapalających (25 przedmiotów w pudełku metalowym) w cenie zł 40 za komplet.
- Komplety termitów i sodu metalowego (w pudełku metalowym), do demonstrowania działania środków zapalających w czasie wykładów w cenie zł 25 za komplet.
- Słupki termitowo-elektronowe (zastępcze bomby zapalające z rozpryskowym działaniem ognia):
  - o wadze 100 gr (1 dzies. kg) w cenie zł 1,50 za szt.,
  - o wadze 500 gr (pół kg) w cenie zł 5,50 za sztukę,
  - o wadze 2 kg w cenie zł 15 za sztukę,
  - o wadze 3 kg w cenie zł 20 za sztukę.
- Słupki termitowe (zastępcze bomby zapalające o skoncentrowanym działaniu ognia):
  - o wadze 100 gr (1 dzies. kg) w cenie zł 1 za sztukę,
  - o wadze 700 gr (7 dzies. kg) w cenie zł 4,60 za szt.

Ceny powyższe liczymy wraz z opakowaniem loco wytwórnia. Towar wysyłamy pocztą za pobraniem.

W wypadku niezapalenia się słupków, wymieniamy je na nowe, po uprzednim odesłaniu nam zepsutych.

Komitet Redakcyjny stanowią: Mikuła A., Pacuła K., Rzeźniczek M., Suchoń W. i Wallis S. — Nakładem Śląskiego Okręgu Wojew. Związku Straży Pożarnych R. P. — Redaktor odpow.: A. Mikuła. — Drukarnia „Dziedzictwa” w Cieszynie.